APEL

PENTRU PĂSTRAREA ARHITECTURII SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA

Noi, organizațiile semnatare ale acestei scrisori, facem apel la Guvernul României pentru a menține neschimbată legislația și principiile de funcționare ale sistemului de pensii administrate privat (Pilonul II). În sprijinul acestei solicitări aducem concluziile studiilor internaționale, rezultatele celor 10 ani de Pilon II în România, precum și analizele pe care le-am realizat fiecare dintre noi cu privire la acest sistem. Predictibilitatea și stabilitatea legislativă sunt cruciale pentru succesul oricărui sistem de economisire pe termen lung menit să asigure prosperitatea la pensie a celor peste 7 milioane de români care contribuie la aceste fonduri.

În urmă cu mai bine de 10 ani, România s-a aliniat la practica de peste un secol a țărilor dezvoltate prin reformarea sistemului public de pensii. Aceasta a presupus apariția fondurilor private de acumulare și capitalizare, prin care populația să poată economisi suplimentar, în conturi individuale, în vederea pensionării. Alinierea a reprezentat soluția la problemele similare, dar mult mai dramatice, cu care se confruntă România: declinul demografic deosebit de sever nu mai poate întreține un sistem de pensii de stat bazat exclusiv pe redistribuție și solidaritate inter-generațională.

Populația României a scăzut cu cca. 3,5 milioane de locuitori în ultimii 30 de ani, la această involuție contribuind atât sporul natural negativ cât și fenomenul emigrației. Declinul demografic a fost însoțit de o înrăutățire severă a ratei de dependență demografică (raportul vârstnici / activi), vizibilă în piramida vârstelor. Prognozele demografice ale ONU confirmă cu prisosință aceste tendințe: România va înregistra a șaptea cea mai drastică reducere a populației la nivel mondial, urmând să piardă încă 3,3 milioane de locuitori până în anul 2050. Faptul că tot mai puțini oameni activi vor trebui să susțină un număr tot mai mare de pensionari, va pune o presiune extremă pe finanțele publice ale țării. Aceste evoluții statistice confirmă că motivele pentru care a fost aplicată reforma pensiilor private acum 10 ani nu doar că au rămas valabile, ci chiar s-au acutizat în ultimii ani.

Soluția unui sistem de pensii pe trei piloni pusă în aplicare acum 10 ani este fără doar și poate o poveste de succes. Gradul înalt de reglementare, transparența și randamentele investiționale deosebite au primit o largă recunoaștere internațională de la instituții precum BetterFinance, BERD sau OECD. Astfel, o analiză realizată de OECD în 2017 plasează Pilonul II din România pe locul 2 dintre 38 de state analizate în termeni de randamente reale (ajustate cu inflația) în perioada 2008-2016. În cei 10 ani, fondurile private din România au obținut peste 7 miliarde de lei prin investirea celor 35 de miliarde primite în administrare, în condițiile unor restricții investiționale semnificative, impuse de legislație.

Al doilea beneficiu major al existenței Pilonului II de pensii private a fost dezvoltarea semnificativă a piețelor financiare locale. Peste 90% din activele fondurilor de pensii de Pilon II sunt investite în România, contribuind la finanțarea datoriei publice, la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă. În prezent, fondurile de pensii private din România sunt principalul investitor instituțional din

țară. La Bursa de Valori de la București, fondurile de pensii au deținere de cca. 1,9 mld. EUR, adică 20% din acțiunile liber tranzacționate, asigurând 15% din lichiditate. Peste 30 de companii românești beneficiază de finanțare grație implicării Pilonului II, iar instituțiile pieței, inclusiv creșterea nivelului de guvernantă corporativă, au avut de câștigat în tot acest timp. Listările la bursă ale firmelor private și de stat ar fi fost de neimaginat fără aportul fondurilor de pensii private, care au asigurat o contribuție importantă a capitalului românesc.

Utilitatea și performanța sistemului de pensii private din România au fost remarcate și de experții Comisiei Europene, care au analizat situația Pilonului II în cel mai recent raport de țară privind România, publicat în 2018. Comisia Europeană se referă în mod negativ la reducerea contribuției virate Pilonului II de la 5,1% la 3,75%, operată la finele anului 2017, despre care afirmă că a fost „motivată de probleme fiscale pe termen scurt, fără legătură cu performanța bună a fondurilor de pensii private" și că „este de natură să afecteze sistemul de pensii în general și piața de capital a României". „De asemenea, această modificare va duce la reducerea gradului de diversificare a venitului românilor la vârsta pensionării. În același timp, măsura ar putea avea implicații negative asupra piețelor financiare", notează raportul de țară al Comisiei Europene.

Având în vedere cele menționate mai sus, reiterăm faptul că menținerea legislației și arhitecturii actuale a Pilonului II, fără alte modificări, reprezintă unica soluție potrivită în prezent, urmând ca pe viitor să se găsească soluții pentru recuperarea decalajului de contribuții cauzat de întârzierile în respectarea calendarului stabilit de lege, precum și a reducerii de la finalul anului 2017. Numai astfel se poate asigura atât prosperitateaa viitoare a românilor, cât și agregarea rapidă a capitalului românesc capabil să finanțeze dezvoltarea României.

Semnatari:

Asociația Administratorilor de Fonduri din România (AAF)
Radu Hanga (Președinte)

Asociația Administratorilor Independenți (AAI)
Sorana Baciu (Președinte)

Asociația Analiștilor Financiar-Bancari din România (AAFBR)
Iancu Guda (Președinte)

Asociația Română a Băncilor (ARB)
Sergiu Oprescu (Președinte)

Asociația Oamenilor de Afaceri din România (AOAR)
Florin Pogonaru (Președinte)

Asociația pentru Pensiile Administrate Privat din România (APAPR)
Radu Crăciun (Președinte)

Asociația pentru Promovarea Asigurărilor (APPA)
Alexandru Ciuncan (Secretar General)

Asociația Utilizatorilor Români de Servicii Financiare (AURSF)
Alin Iacob (Președinte)

Bursa de Valori de la București (BVB)
Adrian Tănase (Director General)

Camera de Comerț Americană din România (AmCham România)
Anda Todor (Președinte)

CFA România (CFA)
Adrian Codîrlașu (Președinte)

Confederația Patronală Concordia (Concordia)
Adrian Manolache (Președinte)

Consiliul Investitorilor Străini (FIC)
Franz Weiler (Președinte)

Romanian Business Leaders (RBL)
Dragoș Roșca (Președinte)

Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România (UNSAR)
Adrian Marin (Președinte)